

Det brutna kvinnohjärtat – om kvinnors hjärt-kärlsjukdomar.

Karin Schenk-Gustafsson
Stockholm : Prisma 2008.

Boken tar upp de problem, som är förknippade med att hjärtkärlsjukdomar betar sig olika hos kvinnor och män, och att den bästa behandlingen ibland skiljer sig. Dessa förhållanden är långt ifrån klarlagda, vilket medför en risk att kvinnors hjärtkärlsjukdomar kan feltolkas med risk för felaktig behandling. Orsaken till sjukvårdens svårigheter att ställa rätt diagnos och ordinera rätt behandling är till stor del att forskningen till stor del fokuserats till männen. Detta i sin tur beror på de hjärtkärlsjuka männen är avsevärt fler, vilket gör det lättare att genomföra stora randomiserade studier på homogena patientmaterial med enbart män.

Författaren har valt att dela upp ämnet i tre delar. I den första delen beskrivs de olika sjukdomsgrupperna med utgångspunkt från vad som är gemensamt för könen och vad som skiljer (så långt det nu är känt). Några enskilda patienter presenteras för att illustrera de köns och genusrelaterade risker, som kvinnor utsätts för i vården. I en andra del avhandlas kvinnliga könshormoner och hjärt-kärlsjukdom och den tredje delen ger en översikt av riskfaktorer för hjärt-kärlsjukdom.

Det ämne som tas upp är viktigt men tyvärr ofta förbiset. Därför fyller boken ett behov. Den är välskriven och lättläst, har ett pedagogiskt upplägg och ger en god överblick av dagens kunskaper och brist på kunskaper. Några marginella anmärkningar kan framföras. Beskrivningar av hjärtkirurgisk teknik är inte korrekta (antagligen ointressant för andra än, som referenten, thoraxkirurger) och borde väl dock korrigeras vid eventuell framtida nyutgåva. En andra, möjligen obefogad, anmärkning gäller dietråden. Den traditionella synen på lågfettsdiet framförs, d.v.s. att fettintaget bör vara lågt och vice versa att kolhydrater av olika slag skall vara den dominerande energikällan. Denna syn har ju alltmer ifrågasatts vilket nog borde ges visst utrymme - återigen i en eventuell nyutgåva.

Men fränsett dessa marginella synpunkter ger boken värdefull information och kan rekommenderas för såväl patienter som sjukvårdspersonal av alla kategorier.

Rolf Ekroth

Professor emeritus i thoraxkirurgi,
Sahlgrenska akademien vid Göteborgs
universitet